

Norsk friluftsliv
Nedre Slottsgate 25
0157 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

17/2357

25. august 2017

Beregningsrunnlag for adkomstavgift - Norkapplatået

Det vises til brev datert 15. august med spørsmål om beregningsgrunnlaget for avgiften etter friluftsløven § 14.

1) Stemmer det at departementet har akseptert Nordkapp Vels metode å beregne adkomstavgiften på?

Klima- og miljødepartementet viser til at avgift for tilgang til utmark krever løyve fra kommunen etter friluftsløven § 14. Avgiften må ikke stå i misforhold til de tiltak eier eller bruker har gjort på området til fordel for friluftsløvet.

Daværende Miljøverndepartementet hadde i perioden rundt år 2000 dialog med Nordkapp Vel om utformingen av to-prismodellen som ble innført i 1993, og om hvilke kostnader som skal tas med i beregningsgrunnlaget for billettprisen for utendørsarealet. I brev fra departementet til Nordkapp Vel 11. juli 2000, ble det vist til vurderingen Nordkapp vel hadde gjort mht hva som var å anse som utmark, og departementet mente at en for stor del av anleggets gjenanskaffelsesverdi synes å bli belastet de utendørsbesøkende. Nordkapp Vel ble i det samme brevet bedt om å vurdere en reduksjon av avgiften.

Departementet behandlet sist saken om avgiftsnivået på Nordkapplatået i 2011, og det ble da påpekt at det krevdes løyve for å kreve inn avgift, samt at daværende avgiftsnivå syntes å være for høyt. Nordkapp kommune ga senere løyve til avgiftsinnkreving, og avgiftsnivået som ble fastsatt ble ikke påklaget av friluftslivsorganisasjonene eller andre. Avgiftsnivået som det er gitt løyve til er derfor ikke blitt vurdert konkret av overordnet myndighet. Klima- og miljødepartementet har i 2017 heller ikke foretatt noen konkret vurdering av dagens avgiftsnivå. Departementet viser til at Nordkapp kommune i saksprotokoll fra kommunestyret

8. april 2014 viser til at løyve gitt til Rica Hotels Finnmark AS gjelder fra denne datoen og frem til festekontraktens utløp 31. desember 2018. Vi ønsker heller ikke å kommentere dagens nivå nærmere av hensyn til eventuell fremtidig klagebehandling av vedtak om avgift.

2) Er det riktig å benytte anslått gjenskaffelsesverdi i stedet for faktiske kostnader som grunnlag for en friluftsvgift?

I lovens forarbeider gis det enkelte føringer på hva lovgiver har ment å være en rimelig avgift. Bestemmelsen om avgift for bruk av friluftsområde kom inn i loven på femtitallet, og opprinnelig kunne grunneier selv treffe beslutning om å kreve dette for adgang til et område. Krav om kommunens godkjenning ble innført først ved endringen av friluftsløven i 1996, og formålet med endringen var å sikre kommunens muligheter til å styre avgiftsinnkrevningen slik at allmenhetens interesser ble ivaretatt på en bedre måte.

I forarbeidene til denne lovendringen (Ot. Prp. Nr. 27 (1995-1996 s 7 flg) står det at *Departementet antar at det i fremtiden vil kunne bli flere tilfeller der avgiftsinnkreving vil bli aktuelt. Det har til nå forekommet enkelte tilfeller som er på kanten av/utenfor friluftsløvens grenser, og som kanskje kunne ha vært forhindre gjennom en godkjenningsordning som nå foreslås.* I forarbeidene sies det videre at *Bestemmelsen gjelder også parkeringsplasser som er opparbeidet i tilknytning til friluftsområder, men gir ikke hjemmel for å legge avgift på ferdsel på skiløyper, stier o.l.*

Bestemmelsen gjelder ikke i forbindelse med ordinær forretningsbasert næringsvirksomhet.

Ut fra dette mener Klima- og miljødepartementet det er de faktiske utgiftene den som har opparbeidet området har som det kan kreves avgift for, og at tiltakene som avgiften vurderes på bakgrunn av, er med på å fremme friluftsløvens formål. Dette fremgår også av den tidligere nevnte saksprotokoll fra kommunens behandling av saken 8. april 2014, under punktet saksutredning [...] *er at kommunen kan fremme noen krav som ønskes gjennomført, og vedta at avgiftens størrelse vurderes på nytt, når disse tiltakene er gjennomført. Det forutsettes at tiltakene vil fremme friluftsløvens formål.*

3) Er det naturlig å inkludere verdi av og kostnader tilknyttet suvenirbutikk, restaurant, kino, museum, champagneutsalg mv som grunnlag for en friluftsvgift?

Dette spørsmålet må sees i lys av spørsmål 2. Forarbeidene som det vises til over sier på s. 8 at *Områder som er unntatt fra alminnelig ferdselsrett - områder som er å anse som innmark, herunder områder "for industrielt eller annet særlig øyemed hvor allmenhetens ferdsel vil være til utilbørlig fortrengsel for eier, bruker eller andre" (jf friluftsløven § 1), vil falle utenfor bestemmelsen. Innkreving av avgifter for atkomst til slike områder, f.eks. fornøylesparker o.l. anlegg drevet på kommersiell basis, vil falle utenfor friluftsløvens rekkevidde.*

Departementet ønsker ikke å kommentere de konkrete forholdene på Nordkapp nærmere, av hensyn til eventuell fremtidig klagebehandling. Vi har imidlertid noen generelle kommentarer. Som nevnt under pkt 1 og 2 må en avgift som kreves inn etter § 14 ikke stå i misforhold til de "tiltak eier eller bruker har gjort på området til fordel for friluftsfolket". Det fremgår som nevnt videre av forarbeidene at § 14 ikke regulerer ordinær forretningsbasert næringsvirksomhet. Departementet legger derfor til grunn at terskelen er høy for at tiltak inne i bygninger, utover eventuelle toalettfasiliteter, er regulert av og dermed kan innberegnes i avgiftsinnkreving etter friluftsløven.

Med hilsen

Øivind Dannevig (e.f.)
avdelingsdirektør

Martine Løvold
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer